

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno 32 din, polletno 16 din,
četrtletno 9 din; inozemstvo 64 din.
Poštno-čkovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštnine proste.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravišstvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000 —, pol strani din 1000 —,
četrt strani din 500 —, 1/8 strani
din 250 —, 1/16 strani din 125 —
Mali oglasi vsaka beseda din 1 —

Vojni cilji obeh vojskujočih se taborov

Dva najbolj pristojna činitelja v obeh nasprotujočih si vojnih taborih sta v soboto, dne 24. februarja, opredelila vzroke, ki so dovedli do usodnega vojnega spopada med evropskimi velesilami, in določila cilje, ki se za njih dosego vojskuje ta, odnosno drugi tabor. To sta angleški ministrski predsednik Chamberlain in nemški voditelj kancler Adolf Hitler. Vojni cilji so jasno postavljeni. Svet ve, za kaj se velesile vojskujejo. Vojni cilji obeh taborov so med seboj v takšnem nasprotju, da ni med njimi mogoč noben kompromis, nobena srednja rešitev, ki bi vpoštevala stališči obeh taborov. Vojna je celotnostna, rešitev bo tudi taka: na eni strani popolna zmaga; na drugi strani popoln poraz in uničenje.

Chamberlain določa vojne cilje Anglije in Francije

V svojem govoru v svojem volilnem okraju Birminghamu je angleški ministrski predsednik pohvalil junaštvo Fincev, s katerim se bojujejo proti svojem okornemu nasprotniku. Vojni dogodki so dokazali, da se narodni socialisti niso zadovoljili samo z osvajanjem Poljske in Čehoslovaške. Strašna poročila slišimo o postopanju s Poljaki in Čehi. Nemška prizadevanja gredo za tem, da uničijo dušo in telo teh narodov, in prve žrtve so predvsem oni, ki delajo za kulturo naroda. Tako se ne smemo čuditi, da žive v strahu tudi oni mali nevtralni narodi, ki so dovolj blizu narodno socialističnim prstom in ki niso dovolj številni in dovolj opremljeni, da se lahko zoperstavijo sili. Vprašanje, za katero gre v tej vojni, je vedno bolj jasno. Ves sestav, ki so ga postopoma zgradile omikane države, da se osvobodijo svet barbarizma srednjega veka in ustvari boljši red v skladu z osnovnimi načeli krščanstva, vse to je še danes v igri. Samo z zmago zaveznikov (Anglije in Francije) more biti vse to ohranjeno. Naj se zgodi kar koli, mi nimamo nobenega razloga, da bi se bali rezultata sedanje vojne, pa naj traja še tako dolgo. Nobenega bolj zanesljivega zagotovila ni za našo skupno zmago kakor tesno angleško-francosko sodelovanje, ki ga vršita ne samo obe vladi, marveč tudi oba naroda. Obenem pa ni tudi nobene bolj sigurne osnove za trajen mir, kajti naše sodelovanje ne sme biti z zaključkom vojne končano. Vojne cilje Nemčije sta nemški zunanji minister Ribbentrop in propagandni minister dr. Goebbels tako opredelila: uničenje Anglije in zagospodovanje nad svetom. Na drugi strani se mi borimo proti nemški nadvladi na svetu. Toda mi nismo uničenja nobenega naroda. Mi se borimo za to, da bodo mali narodi v Evropi odslej živeli v varnosti in da bodo prenehale stalne grožnje napada na njihovo neodvisnost. Borimo se, da popravimo krivice, ki jih je storila Nemčija na narodih, ki so bili nekdanj svobodni. Borimo se za svobodo vesti posameznika, za svobodo religije proti zatiranju in končno za uničenje duha militarizma in povečevanja oboroževanja, ki spravlja v bedo Evropo in Nemčijo samo. V stvarni obliki so naši cilji ti-le: obnovljena mora biti neodvis-

nost Poljakov in Čehoslovakov. Obenem moramo dobiti vsa zagotovila in jamstva, da se bo vse to v redu izpolnilo in da bo dana beseda tudi ohranila svojo veljavo. Pod sedanjno vladno v Nemčiji pa za Evropo ne more biti nobene varne bodočnosti. Nemčija mora storiti prvi korak in dokazati, da je enkrat za vselej opustila načelo, da je sila isto kot pravica.

Hitlerjev govor

V isti dvorani v Monakovem, kjer je Adolf Hitler kot organizator pred 20 leti ustanovil svojo stranko in proglasil njen program, je bilo v soboto zvečer zborovanje, na katerem je govoril Adolf Hitler kot voditelj in kancler Nemčije. Zahteve Nemčije je tako opredelil: Nemčija hoče imeti svoj življenjski prostor. To je namreč vse to, kar so s svojo krvjo in omiko oplodili Nemci, ne pa Angleži. Vse to je nekdanja nemška zemlja. Nemški življenjski prostor je vsa srednja Evropa. Srednja

Evropa je bila zgrajena pod nemškim vodstvom in v tem nemškem prostoru hočemo mi živeti in se ne pustimo od nikogar izpodrinuti. Nadalje smo zahtevali, da nam dajo nazaj naše kolonije, ki so nam jih uropali. To so bili zelo skromni cilji. Toda kljub tej skromnosti so zopet nastopili proti nam isti nasprotniki, kakor v prejšnji svetovni vojni. Zunanji politični položaj Nemčije je danes drugačen kot je bil leta 1914. Rusija danes ni sovražnik, marveč prijatelj Nemčije. Nemška vojska je danes neprimerno bolj opremljena, kot je bila leta 1914. Kakšno je danes vodstvo? Jaz sem magnet, ki kroži nad nemškimi narodom in ki lovi jeklo iz njega. Organizacija nemškega naroda je sijajno izvedena. Gospodarsko smo se tako pripravili, da nam nobena blokada ne more nič napraviti. Niti vojaško niti gospodarsko Nemčija ne more biti premagana. Mi moramo zmagati in zato bomo zmagali.

Amerika išče podlago za mirovno posredovanje

Zadnjo nedeljo sta se pripeljala v Neapelj kot odposlanca predsednika Združenih ameriških držav: ameriški državni podtajnik Summer Welles in Rooseveltov osebni zastopnik pri Vatikanu Taylor.

Po sprejemu v Neaplju sta se podala Američana v Rim. Summer Welles je obiskal dne 26. februarja italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana, s katerim se je po lastni izjavi častnikarjem razgovarjal najbolj pri srčno. Popoldne istega dne je bil ameriški podtajnik pri Mussoliniju, kjer so se vršili razgovori ob navzočnosti zunanjega ministra Ciana in ameriškega poslanika.

Dne 27. februarja je imel Summer Welles sestanek v Rimu s poslaniki Francije, Anglije in Nemčije in je bil nato tudi pri papežu. V Berlin je odpotoval 28. februarja in se bo

po obisku Londona in Pariza najbrž ponovno vrnil v Rim.

Glede potovanja ameriškega podtajnika prevladuje mnenje, da ne bo imelo neposrednih posledic za položaj v Evropi. Obvestila, ki jih bo zbral Summer Welles po prestolnicah evropskih velesil, bi naj služila Rooseveltu ob ugodni priliki kot podlaga za mirovno posredovanje.

Rooseveltov osebni zastopnik pri Vatikanu Taylor je bil 26. februarja sprejet od vatikanskega državnega tajnika, kardinala Maglione. V torek, 27. februarja, je bil pri papežu, kateremu se je predstavil kot Rooseveltov odposlanec, ki bo ostal za nedoločen čas pri Sveti stolici. Združene ameriške države niso vzdrževale do prihoda Taylora svojega posla-

Stališče skandinavskih držav glede položaja

Zunanji ministri Danske, Švedske in Norveške so imeli v prestolnem mestu Danske, Kodanju, posvetovanja, ki so se nanašala na sovjetsko-finski spor, na izgube nevtralcev radi pomorske vojne med Nemčijo ter zavezniki in na vojno v Evropi. O seji je bilo izdano uradno obvestilo, ki pravi, da spremlja skandinavske države goreča želja, da se sovjetsko-finska vojna čimprej konča in osta-

ne Finska neodvisna. Vlade vseh treh držav so se sporazumele, da se medsebojno podpirajo v pogajanjih z vojujočimi se državami glede načina pomorske vojne, ki je terjala doslej od nevtralcev velike izgube življenj in materiala. Glede evropske vojne bodo skandinavske države pozdravile vsako prizadevanje, da se prično pogajanja med vojujočimi se državami za pravičen in trajen mir.

Nemčija naj čimprej udari!

To je mnenje nemškega generala Netscha, ki je o tem spisal poseben članek za nemške liste. Čim dalje namreč Nemčija odlaga z glavnim udarcem, tem močnejši so zavezniki, ki dobivajo vedno več denarne in človeške pomoči iz svojih kolonij. Trgovinska pogodba med Nemčijo in Rusijo ne bo mogla učinko-

vito vplivati na nemško gospodarstvo prej kot šele čez nekaj mesecev. Nemški general izjavlja: Nemčija bi lahko izgubila svojo prvo in veliko bitko in mogoče celo vojno, če bo še dalje čakala, da se bodo zavezniki medtem popolnoma pripravili. General svari Nemce pred popolnim zaupanjem v zmago.